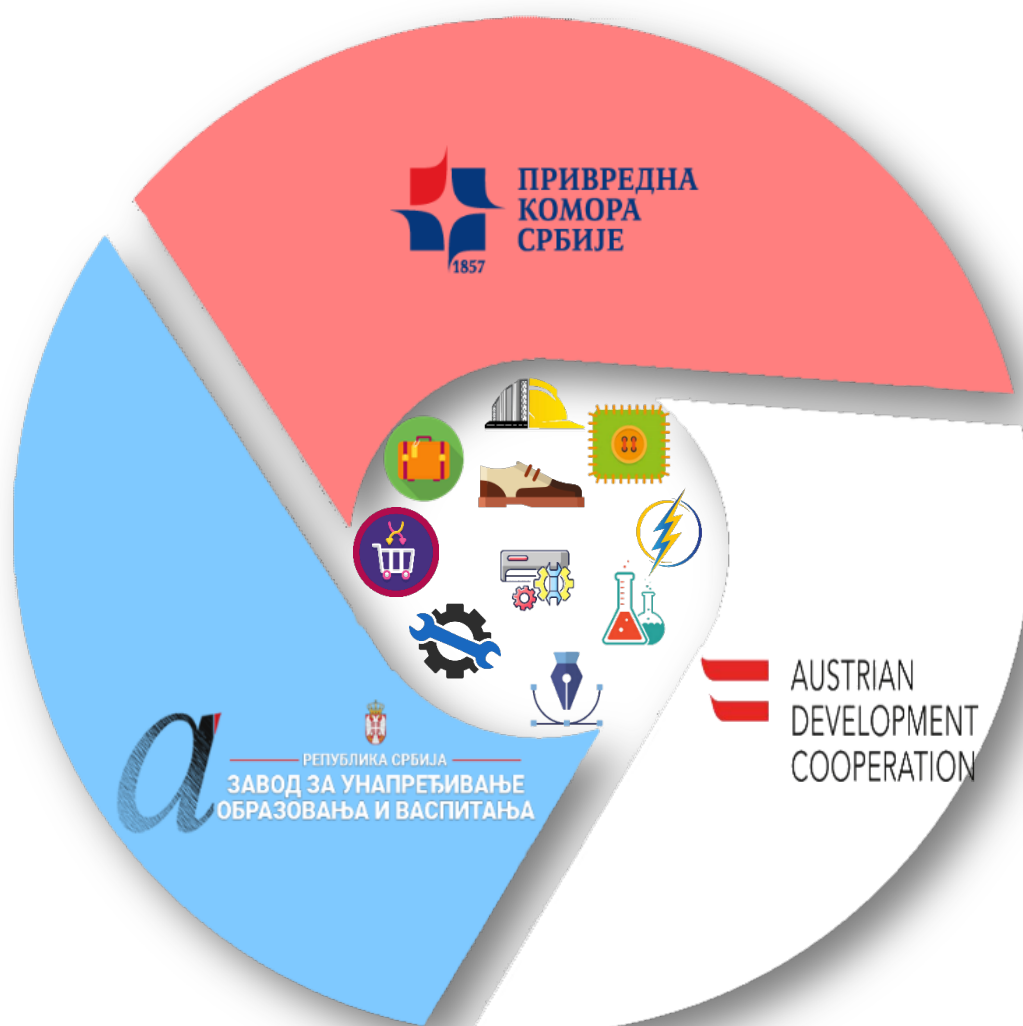

**ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ
У СРЕДЊЕМ СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
РАЗВИЈЕНИ КРОЗ ПРОЈЕКАТ
„ДУАЛНО СРЕДЊЕ СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКЕ
У СРБИЈИ“**

a

Завод за унапређивање образовања и васпитања

www.zuov.gov.rs

Садржај

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ КОЈИ СУ РАЗВИЈЕНИ КРОЗ ПРОЈЕКАТ	1
ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР	3
ТРГОВИНСКИ ТЕХНИЧАР	4
ОПЕРАТЕР ОСНОВНИХ ГРАЂЕВИНСКИХ РАДОВА	5
РУКОВАЛАЦ ГРАЂЕВИНСКОМ МЕХАНИЗАЦИЈОМ.....	6
ИНДУСТРИЈСКИ КРОЈАЧ.....	7
МОНТЕР ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ МРЕЖА	8
ТЕХНИЧАР ЗА КОМЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (СНС) МАШИНАМА	9
ПЛАСТИЧАР	10
ТЕХНИЧАР ЗА ПОЛИМЕРЕ	11
ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ.....	12
СЕРВИСЕР ТЕРМИЧКИХ И РАСХЛАДНИХ УРЕЂАЈА.....	13
ОБУЂАР	14
ТРГОВАЦ.....	15
ТЕХНИЧАР ЗА ЛОГИСТИКУ И ШПЕДИЦИЈУ.....	16

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ КОЈИ СУ РАЗВИЈЕНИ КРОЗ ПРОЈЕКАТ

„**Дуално образовање** је део система средњег образовања и васпитања у коме се кроз теоријску наставу и вежбе у школи и учење кроз рад код послодавца, стичу, усавршавају и изграђују знања, вештине и способности и ставови (компетенције) у складу са стандардом квалификације и планом и програмом наставе и учења“.¹

Неопходност да се формални **образовни систем прилагоди потребама привреде за кадровима**, подстакла је развој дуалног образовања. На обострану корист компанија и ученика, охрабрује се продуктивност ученика и мотивисаност за стицање вештина. Након завршетка школовања по дуалном моделу образовања ученици се могу запослити код послодавца или покренути сопствени посао, али имају и проходност за даље школовање.

Србија је усвојила Закон о дуалном образовању 2017. године, а пуна примена је започета 1. септембра 2019. године. Законом се регулишу права и обавезе свих учесника а послодавцу се поверава одговорност и улога у образовању ученика и стицању компетенција неопходних за рад у циљаном занимању. Дуално образовање у Србији спроводи **Министарство просвете, науке и технолошког развоја**, у сарадњи са **Привредном комором Србије**. Развој је почео кроз пилот-пројекте, а подршку су пружили партнери из Немачке, Аустрије и Швајцарске.

У школској 2021/2022. години се реализује преко 60 дуалних образовних профила. Увођењем дуалног образовања у Србији, повећава се број образовних профила у стручном образовању код којих, уз теоријску наставу и вежбе који се реализују у школи, постоји велики број часова учења кроз рад код послодавца. Тиме ученици стичу и усавршавају знања, вештине, способности и ставове, у складу са стандардом квалификације и планом и програмом наставе и учења не само у школи, већ и у реалном радном окружењу.

Овим моделом се дели одговорност за развијање компетенција на ученика, школу и компанију у којој се реализује настава. С једне стране, привредници смањују трошкове додатних обука приправника и на овај начин улажу у будућност своје компаније. С друге стране, подиже се мотивација за учењем и сама

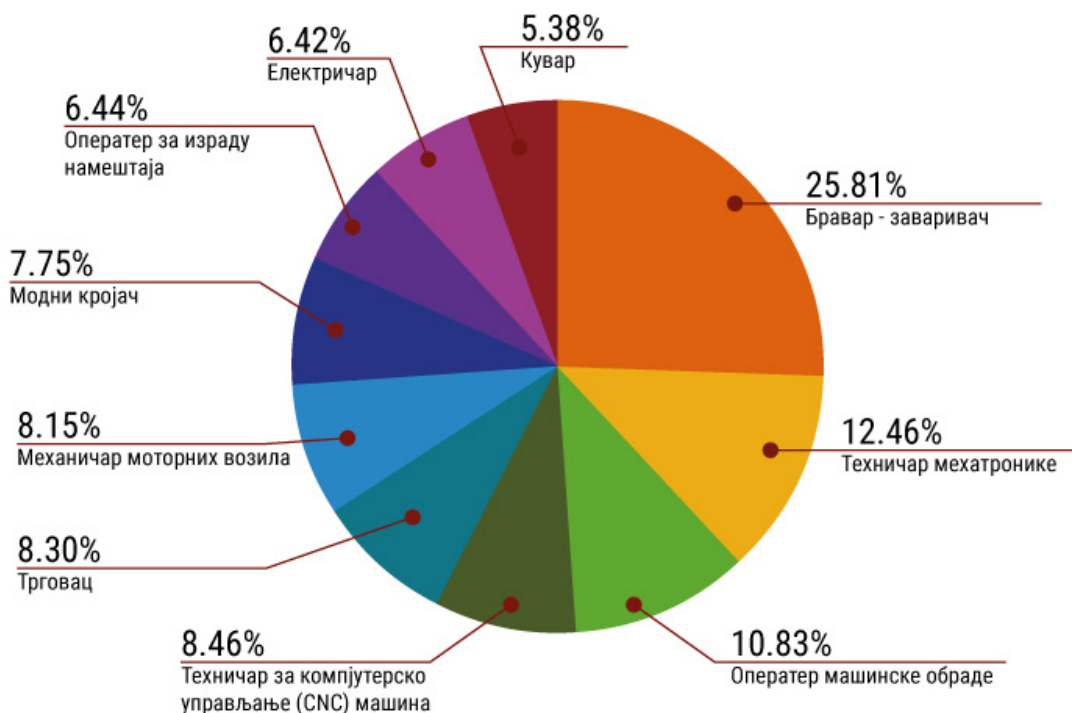
¹ Закон о Дуалном образовању, члан 2., Службени гласник РС број 101/2017 и 6/2020.

продуктивност ученика, након завршеног школовања ученици се могу запослити у компанији у којој је био на настави или покренути сопствени посао јер поседује неопходан ниво компетентности. Дуално образовање обавезује све учеснике да се руководе најбољим интересом ученика.

Најзаступљенији образовни профили у дуалном образовању²

У оквиру сарадње коју Завод за унапређивање образовања и васпитања има са Министарством просвете науке и технолошког развоја, Привредном комором Србије и у складу са потребама развоја дуалног стручног образовања у Србији, под покровитељством Аустријске развојне агенције, реализован је пројекат „Дуално средње стручно образовање и обуке у Србији“. Пројекат је имао за циљ да унапреди и промовише дуално стручно образовање и ојача капацитете свих учесника у пројекту.

У наставку су кратко описани образовни профили развијени кроз овај пројекат.

² Преузето са сајта <https://dualnoobrazovanje.rs/obrazovni-profili-u-do/> 10.05.2022.

ТУРИСТИЧКО-ХОТЕЛИЈЕРСКИ ТЕХНИЧАР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Област туризам

Циљ образовања

Оспособљавање лица за израду, продају и праћење реализације туристичких услуга у агенцији, обављање рецепцијских послова у хотелу, као и комуникацију и обављање организације рада у хотелу и агенцији.

Дужности - стручне компетенције

- Израда туристичких услуга
- Продаја туристичких услуга
- Праћење реализације туристичких услуга
- Обављање рецепцијских послова у хотелу
- Организовање скупова и пратећих услуга у хотелу или преко агенције
- Комуникација и организација рада у хотелу и агенцији

ТРГОВИНСКИ ТЕХНИЧАР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Област трговина

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за вођење администрације, комуникацију са купцима и сарадницима, обављање послова набавке, излагања и продаје робе у малопродајном објекту и путем е-трговине, обављање промотивних, комерцијалних и финансијско-административних послова у малопродајном објекту и путем е-трговине.

Дужности - стручне компетенције

- Обављање послова снабдевања, складиштења и продаје робе
- Организовање и анализа рада у малопродајном трговинском објекту
- Обављање електронске трговине (е-трговина), комерцијалних и пропагандних послова из домена пословања трговинских објеката
- Обављање финансијско-административних послова у трговинском објекту
- Комуницирање и сарадња са купцима и пословним партнерима

ОПЕРАТЕР ОСНОВНИХ ГРАЂЕВИНСКИХ РАДОВА

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање лица за извођење тесарских, армирачких, бетонских и зидарских радова

Дужности - стручне компетенције

- Организовање и припремање радова
- Извођење армирачко бетонских радова
- Извођење зидарских радова
- Извођење тесарских радова
- Примена мера заштите и безбедности на раду и заштите животне средине

РУКОВАЛАЦ ГРАЂЕВИНСКОМ МЕХАНИЗАЦИЈОМ

Општи подаци

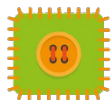
- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање лица за контролу, припрему рада, руковање и превентивно одржавање грађевинске механизације за земљане, бетонске и асфалтне радове и вертикални транспорт.

Дужности - стручне компетенције

- Организација, планирање рада и припрема машине за рад;
- Руковање грађевинском механизацијом;
- Превентивно одржавање механизације;
- Примена мера заштите на градилиштима и при руковању грађевинском механизацијом

ИНДУСТРИЈСКИ КРОЈАЧ

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за припрему кројење предмета од текстила/коже на основу шаблона и израду предмета на основу техничке документације и искројених делова.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и организација рада
- Кројење предмета од текстил/коже
- Шивење предмета од текстила/коже
- Дораде предмета од текстила/коже

МОНТЕР ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ МРЕЖА

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Монтер телекомуникационих мрежа на основу добијеног радног налога самостално обавља послове на изради, монтажи и одржавању сигнално-телекомуникационе мреже и инсталације, опреме и уређаја.

Обучен је за припремање површина и терена за полагање каблова, ранжирање портова на изводима и приступним уређајима, постављање и спајање инсталација унутар и изван објеката, постављање уређаја и пратеће опреме и њихово конфигурисање, тестирање и пуштање у рад, испитивање и надзирање рада уређаја, отклањање сметњи и замену неисправних уређаја и водова.

Дужности – стручне компетенције

- Припрема и организација рада
- Постављање телекомуникационе мреже
- Инсталирање одговарајуће опреме и уређаја у кабловској и бежичној мрежи
- Одржавање телекомуникационе мреже

ТЕХНИЧАР ЗА КОМПЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (CNC) МАШИНАМА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање лица за програмирање CNC машине и обраду делова на CNC машинама.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и организација рада
- Израда програма за компјутерски управљану (CNC) машину
- Обрада изратка на компјутерски управљаној (CNC) машини
- Предузимање мера безбедности и здравља на раду и заштите животне средине

ПЛАСТИЧАР

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на знањима, вештинама и ставовима који су у складу са планом и програмом наставе и учења

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за руковање машинама за производњу и прераду пластике и њихово оспособљавање да на основу добијеног радног налога самостално обавља послове на изради, пластике и производа од пластике.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и организација рада
- Управљање машинама за израду пластике и производа од пластике
- Одржавање алата, машина и уређаја у производњи пластике и производа од пластике
- Контролисање квалитета у складу са стандардима производног процеса
- Рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, сарадња, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини

ТЕХНИЧАР ЗА ПОЛИМЕРЕ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање послова припреме и организује процесе производње полимера, кроз организацију радника на линијама за производњу полупроизвода и производа, учествује у припреми сировина и помоћних материјала за производњу полимера, користи мерне уређаје, одговарајућу документацију за руковање, припрему и коришћење сировина и помоћних материјала, управља машинама и помоћном производном опремом у производњи полимера, обавља припрему постројења, покреће и зауставља производне линије, води потребне евиденције и документације, предузима мере безбедности и здравља на раду, заштите животне средине.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и организација производње полимера и производа од полимера
- Припрема сировина за производњу полимера
- Управљање машинама и помоћном производном опремом у производњи полимера и производа од полимера
- Праћење технолошког процеса производње полимера и израде производа од полимера
- Контролисање квалитета у производњи полимера и производа од полимера;
- Вођење евиденције и документације у процесу производње
- Предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара

ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на знањима, вештинама и ставовима који су у складу са планом и програмом наставе и учења

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање штампање на свим типовима штампарских машина у различитим техникама штампе (висока штампа, равна – офсет штампа, дубока штампа, пропусна – сито штампа, дигитална штампа и специјалне технике штампе) на различитим штампарским подлогама (папири, полукартони, картони, платна, коже, полимерни материјали, метални материјали итд).

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и организација рада
- Припрема алата, штампарске форме, боје и подлоге за штампање
- Подешавање штампарске машине
- Штампање на различитим подлогама
- Предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине

СЕРВИСЕР ТЕРМИЧКИХ И РАСХЛАДНИХ УРЕЂАЈА

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за спровођење заштитних и еколошких мера у процесу рада, комуникације и организације на радном месту, поправљање кућних уређаја и апарата и монтирање уређаја у домаћинству

Дужности - стручне компетенције

- Спровођење заштитних и еколошких мера у процесу рада
- Комуникација и организација на радном месту (у сервису или на терену)
- Поправљање кућних уређаја и апарата
- Монтирање уређаја у домаћинству

ОБУЋАР

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за послове припреме и организације рада у производњи обуће, израде и склапање горњих и доњих делова обуће и заврше обраде и поправке обуће.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и организација рада у производњи обуће
- Израда горњих и доњих делова обуће
- Склапање горњих и доњих делова обуће
- Завршна обрада и поправка обуће

ТРГОВАЦ

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Област трговина

Циљ образовања

Оспособљавање лица за припрему и организацију процеса рада у продавници, набавку, складиштење и чување робе, продају робе, одржавање презентације новог производа.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и организује процес рада у продавници
- Набавка робе
- Складиштење и чување робе у приручном складишту продавнице
- Продаја робе
- Одржавање презентације робе изван продавнице

ТЕХНИЧАР ЗА ЛОГИСТИКУ И ШПЕДИЦИЈУ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група логистика, интермодални и унутрашњи транспорт

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за организовање превоза робе, посредовање и заступање при царинским пословима, организовање складиштења и руковања робом и праћење унутрашњег тока робе.

Дужности - стручне компетенције

- Организација превоза робе
- Посредовање и заступање при царинским пословима
- Организација складиштења и руковања робом
- Праћење унутрашњег тока робе

Детаљене податке о стандардима квалификација, плановима и програмима наставе и учења као и компанијама и школама које учествују у реализацији наведених образовних профила могу се наћи на сајту Агенције за квалификације, Завода за унапређивање образовања и васпитања, МПНТР-а и Привредне коморе Србије

<https://zuov.gov.rs/zakoni-i-pravilnici/>

<https://zuov.gov.rs/strucno-obrazovanje-i-obrazovanje-odraslih/>

http://azk.gov.rs/?page_id=75911

<https://pks.rs/strana/dualno-obrazovanje>

<https://www.mojasrednjaskola.gov.rs/>

